

ÜNNEP ÉS LOKÁLIS IDENTITÁSÉPÍTÉS LÖVÉTÉN. A KORTÁRSTALÁLKOZÓK ELEMZÉSE

CELEBRATION AND LOCAL IDENTITY BUILDING IN LÖVÉTE. ANALYSIS OF CONTEMPORARY MEETINGS

PÁL ORSOLYA

Lövéte

palorsi24@yahoo.com

Összefoglalás

A tanulmány a Hargita megyei (Románia) Lövéte községben végzett terepmunka alapján mutatja be a kortárstalálkozókat, mint helyi ünneplési gyakorlatot. A társadalomtörténeti áttekintést követően a tanulmány ismerteti az ünnepi esemény általános menetrendjét, majd négy témakörben (ünnepi tér, ünnepi idő, szimbólumok használata, szereplők) ismerteti az elemzési eredményeket

Kulcsszavak: ünnep, lokális identitás, ruralitás

Bevezető

Tanulmányom témája a lövétei kortárstalálkozó antropológiai vizsgálata. Azt vizsgálom, hogy ez az 1929 óta hagyományosan megtartott ünnep milyen szerepet játszik a település életében, milyen mértékben befolyásolja a falukép (imázs) kialakulását és a lokális identitást. Lövétén a kortárstalálkozók megünneplése régi hagyomány, bár az idők során sokat változott, és mai napig változik. Először csak a kerek évszámot ünneplők rendezték meg az eseményt, mára már az „ötösök” is ünneplik a kortárstalálkozót, sőt újabban a 60 évesek is székelyruhát öltenek magukra és kulturális műsorral készülnek, ami eddig nem volt szokás, mivel az utolsó korosztály amely műsorral készült az 50 éves volt. Mára mindez megváltozott. Tehát egyre több korosztályt érint az esemény, és ezzel együtt egyre több helyi lakost is. Egyre szélesebb körben zajlik az ünneplés, nemcsak a családtagokat érinti, hanem a rokonokat, barátokat, és minden hozzátartozót. Minden évben megrendezésre kerülnek ezek a kortárstalálkozási ünnepségek, egy évben több alkalommal is. Decembertől februárig összesen 13 alkalommal kerül sor a kortárstalálkozók

megünneplésére (18 éves kortól egészen 80 éves korig). Ebből 5-6 korosztály tart kulturális műsort is, a többiek csak szentmisén és az ünnepi vacsorán vesznek részt. Az eseménysor szervesen hozzátartozik a falu életéhez. Elemzésem során öt szempontot vettem figyelembe. Ezek a szempontok: az ünnepi tér, az ünnepi idő, a szimbólumhasználat, a szereplők, a lokális identitás és település imázs vizsgálata. Jelen tanulmány az első négy témakörhöz kapcsolódó elemzési eredményeket mutatja be.

A kutatási terepe

Kutatásomat Lövétén végeztem (Hargita megye, Románia). Lövete Székelyudvarhelytől 20 km-re, délkeletre a Hargita hegység déli nyúlványán helyezkedik el. Nagy falunak számít, a lakosság száma három és félezer. A községhez nagy mezőgazdasági terület, valamint kiterjedt erdőterületet is hozzátartozik. A települést a katolicizmus bástyának is nevezik, mivel tőle délre már csak unitárius vallású falvak vannak. Ez az elnevezés azt is próbálja sugallni, hogy a lövétei lakosság 97%-a római katolikus vallású (Mihály, 2005). Lövete hagyományőrző település, tájházat működtet. A községnek 2001 óta saját néptánc csoportja van, fúvós zenekara 1904-óta kisebb megszakításokkal mai napig működik, férfi dalárda, asszonykórus és egyház kórus is van. A településnek egy amatőr színtársulati csoportja is működik. Minden évben hagyományosan megünneplik a Kisboldogasszony templomi búcsúját, a Pityókabált, a Szüreti bált, a Farsangi multságokat, de mégis talán a legnagyobb méretű ünnepség – amely a falu képét és identitását is alakítja – a minden évben megrendezésre kerülő kortárstalálkozók megünneplése.

A kortárstalálkozók előtörténetéről

A kortárstalálkozók kialakulásának történetét a helyiektől kapott információk segítségével rekonstruáltam. Lövétén szűkebb, alkalmi házi multság mindig volt az emlékezők szerint, és ma is van. Komák, jó barátok összejönnek és olykor énekszóra, pipirülésre (fúvós zenekar zenéje), muzsikára és táncra is kerekednek (Tamás, 2001), az ilyen fajta összejöveteleknek már régi hagyománya van a falu életében. Egy 1935-ből származó bejegyzés szerint, amely Bartós József plébánostól származik: „Csodálatos, hogy ez a nép annyit mulat. Farsangkor meggabalyodik itten mindenki. Még az idősebbek is elvesztik józan eszüket, a fél falu részeg állandóan. Miből, honnan telik, azt nem tudni.” Régen a legények házaknál mulatoztak, ahová bért fizettek. Az ilyen összejöveteleken az egyes falurészek külön mulatoztak, külön volt Fesszeg, Középszeg és Ajszeg. Tilos volt egyik szegből a másik szegbe táncba járni. Egyetlen alka-

lommal, 1920-ban rendeztek az egész falunak egy közös nagy táncot az ínség és a háború miatt megcsappant legények miatt (Tamás, 2001). A fentiekből kiderül, hogy 1910 óta biztosra vehetjük, hogy vannak összejövetelek a faluban mulatás céljából. Nagy valószínűséggel ezen mulatságokat váltotta fel a mai napig megtartott kortársi összejövetelek rendezvénysorozata.

Az első kortárstalálkozót 1929-ben tartották meg az akkori 50 évesek, az 1879-ben születettek. Majd az 50 éves találkozókból alakult ki a többi találkozó megünneplése is. Először a kerek évszámokat ünnepelték, azokból is csak a 40, 50, 60 évet, majd úgy 20-30 éve alakult ki az úgynevezett 5-ös kortárstalálkozók megünneplése, a 25, 35, 45, 55 évesek találkozója stb. Tamás Margit „Táncalkalmak, Táncszokások, Táncrend Lövéten” című könyvében ejt szót a kortárstalálkozók kezdetéről. 1929-től kezdve a negyvenes évekig házaknál tartották meg a korosztályi összejöveteleket. Dajka András szerint Lövéten nem volt hagyománya a kortárstalálkozók megszervezésének, ezt a szomszéd településtől, Homoródalmástól „örökölték” el, majd 1968-1969-től szokássá vált a kortárstalálkozók évenkénti megrendezése, de csak a 30, 50, 60 éveseknek, akik tulajdonképpen a kultúrotthonban ünnepeltek. Ezekre a mulatságokra már műsorral készültek az ünneplők és a fiatalok. A krónikát is felolvasták már akkor, amiben beszámoltak arról, hogy ki mit valósított meg, mire vitte az életben. Az elhunytakról csenddel emlékeztek meg, nótával adóznak nekik, majd utána táncolnak. Ezen kortárstalálkozók, az ünnepeltek gyerekeik műsorral köszöntik szüleiket, majd ők is táncolnak (Tamás, 2001).

Kutatási módszerek

Kutatási módszereim a következők voltak: résztvevő megfigyelés, saját tereptapasztalataim feldolgozása, dokumentumelemzés és interjúkészítés. A lövétei kortárstalálkozók vizsgálatához a kvalitatív módszerek alkalmazása bizonyult a legmegfelelőbbnek. Részt vettem két kortárstalálkozón, mint ünnepelt, az utóbbi években mindig részt veszek ezeken a kortárstalálkozók, mint családtag, vagy mint megfigyelő. Alkalmaztam a dokumentum-elemzést: régi és új újságcikkeket elemeztem a Lövétei Kiáltó (helyi újság) alapján, vizsgáltam a település weboldalát és Facebook közösségi oldalán megjelenő vizuális tartalmakat. Fontos módszer volt az interjúkészítés is. Az interjúk félig strukturált interjúk, az interjú vázlat tíz-tizenkét kérdéssorból állt (ez korosztálytól függően változott). Nagyjából azonos kérdéseket tettem fel az interjúalanyoknak. Az interjúalanyokat úgy választottam ki, hogy köztük legyen szervező is, elszármazott is, tehát olyan személy, aki már nem a

településen él, csak haza utazott erre az alkalomra, és olyan ünnepelttel is készítettem interjút, aki nem a szervező csoportban van, hanem csak megjelent és részt vett az eseményen. Összesen 9 interjút készítettem és dolgoztam fel.

Kutatási programom megtervezésében és kivitelezésében öt nagyobb témakör szakirodalmi anyagainak a megismerése jelentett fontos ösztönzést és szakmai támogatást. A szimbolikus térhasználat székelőföldi gyakorlatával kapcsolatos elemzések (ezek összefoglalását lásd a Bodó Julianna által szerkesztett kötetben, Bodó 2000) a gyűjtött anyag szakmai értelmezésében kínáltak fontos példákat és szempontokat. Az ünnepek szerveződésével és működésével kapcsolatos szakirodalmi anyagok, az ünnepi tér és az ünnepi idő értelmezésével kapcsolatos munkák (Hernádi 1980, Bodó 2007), valamint a rítusokkal foglalkozó szakmai munkák (van Gennep 2007, Vargyas 2007) a kortárstalálkozók társadalmi háttérének megértéséhez, illetve az elemzett események társadalomtörténeti változásainak feltárásához kínáltak szakmai ismereteket. Nem utolsósorban pedig a lokális identitás elemzésével kapcsolatos térségi elemzések sorozata (ezek összefoglalását lásd Kiss 2011) az ünnepi esemény helyi fejlesztésben játszott szerepére irányította rá a figyelmet.

A kortárstalálkozók világa

Elemzési eredményeim bemutatását megelőzően a (1.) kortárstalálkozók szervezésével kapcsolatos munkát mutatom be, valamint (2.) az esemény általános menetrendjét. Ezt követően négy nagyobb témakör köré csoportosítva ismertetem a kutatómunka elemzési eredményeit: az ünnepi tér (3.1.), az ünnepi idő (3.2.), szimbólumhasználat (3.3.), illetve a szereplők vizsgálata (3.4.).

1. Ünnepszervezés

Lövéten hagyományosan minden évben megszervezik a kortárstalálkozókat. A találkozók időszaka mindig Karácsony másod napjától kezdődik és a nagyböjti időszakkal zárul le. Ez a farsangi időszak (december, január, február hónapok). Azokat a személyeket, akik az adott évben érintettek valamelyik ünnepségben a helyi megjelölést követve „korosok”-nak nevezik. Az ünnepsorozatot a 18 évet betöltő fiatalok kezdik el, aztán a 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80 évesek következnek. A legtöbb kortárstalálkozónak hasonló a leforgási procedúrája, bár vannak eltérések, ezekre külön majd kitérek. Ezt az eseményt az ünnepelek szervezik meg. A szervezés hosszabb folyamat, aminek már a találkozó előtt pár hónappal neki-fognak. Rendszerint azzal kezdődik, hogy a tél beálltával gyűlést hirdetnek meg

egymás között azok a kortársak, akik ünnepelni szeretnének. Ezen a gyűlésen megbeszéljük a találkozó részleteit: milyen dátumra legyen a bál kitűzve (mindenképp hétfőjei dátumot választanak és főként a szombati napot). Megbeszéljük, hogy kik készítik el a vacsorát, az miből álljon, egy fogásos, akár kétfogásos legyen (rendszerint a falubelieket kéri fel erre a feladatra, akik nagyobb főzésekkel foglalkoznak). A zenészekről is szó esik (a kortárstalálkozó bálokon mindig élőzene van), kiket is hívnak el. Arról is döntenek, hogy az általuk összeállított kis műsor mit tartalmazzon. Hagyományosan, már szinte kötelezően van székelytánc, ami a lányos, legényes és a páros táncot is magában foglalja, itt dől el, kit hívnak a táncoktatásra, mert Lövétén többen foglalkoznak ezzel.

Főként a 18, 25 és a kerek évfordulót betöltők látnak neki idejében a készülleteknek, ők azok, akik műsorral készülnek, báljuk helyszíne a kultúrotthon és párral jelennek meg a mulatságon. Az úgynevezett „ötösök” (45, 55, 65 évesek) nem készülnek műsorral, nekik csak a szentmise van, aztán az utána levő ünnepi vacsora majd az ünnepség, amire szólóban mennek. A 70, 75, 80 évesek csak Szentmisén vesznek részt esetleg együtt, közös megegyezés alapján beülnek egy kávézóba és megisznak egy italt. Náluk már nem figyelhető meg a reggelig tartó mulatozás. Bár az elemzés évében (2016-2017) a 60 évesek műsorral és mulatsággal is készültek, ez egy ritka eset volt. Ezeken a bálokon az öltözet a népviselet, az úgynevezett székelyruha. A lövétei népviselet, azaz a székelyruha nagyon változatos. Régen meg volt szabva, hogy milyen életkorban milyen szint illik használni, továbbá meghatározta a székelyruha színét az egyén családi helyzete is. Mára már a székelyruha használata megváltozott, de ezeken a kortárs bálokon a színhasználat még él (a rokolya, kötény és a lájbi színét értjük ez alatt). A fiatalabb találkozókon (18, 25, 30 és még a 40 évesen is) a piros rokolya és a fehér kötény a dominánsabb. Régen (5-10 éve) a kis rózsás kötényt részesítették előnyben, de ma a nagy többség a fehéret használja. Az idősebb korosztályoknál (pl. 50 éveseknél) már a sötét színű rokolyák a dominánsok. Fekete, fekete-piros rakottas és a méregzöld. Hozzá sötét színű mellény és kötény (karinca).

Az első gyűlés után a következő lépés a kortársak összeírása. Rendszerint elmennek a plébánoshoz (mivel Lövétének 98%-a római katolikus vallású, így mindenkit születésekor megkeresztelnek, és bekerül az egyház nyilvántartásába), tőle kéri el az abban a bizonyos évben megkereszteltek névsorát. Aki Lövétén keresztelkedett, de közben valamilyen okból kifolyólag elköltözött, vagy már nem él ott azt is meghívják. Azokat a személyeket is meghívják, akik a faluba nőszülnek, vagy férjhez mennek, úgymond bekerülnek a falu kulturális életébe (ezáltal is befogadják, hiszen hivatalosan ő már oda tartozik). Meghívót kap az is, akinek csak a nagyszüleje él

Lövétén és ő már nem, csak onnan származik. Általában, csak a nagyszülői ágig mennek vissza, de ha valaki nagyon szeretne részt venni egy ilyen kortárstalálkozón, de már rég nem itt él és csak a dédnagyszülők kötik Lövétéhez természetesen kap meghívót. Ezeken a találkozókön a helyieken kívül a legtöbben Szentegyházáról vannak (legközelebbi kisváros), akik bár Lövétéről származnak, de a munkalehetőség miatt oda költöztek. De sokan vannak Székelyudvarhelyről, Csíkszeredából. A világ több pontjáról, még Amerikából is haza utaznak ennek az ünnepségnek a tiszteletére.

Ha az adatokat mind összegyűjtötték és megbeszélték a találkozó pontos időpontját, elkészítik a meghívókat és eljuttatják az érintettekhez. Meghívót a kortársakon kívül még kap a plébános, a falu polgármestere, a tanítók és osztályfőnökök is. Ők a műsor keretén belül pár szót szólnak az ünnepelekhez a kultúrotthonban. Leginkább jellemző ez az 50 évesek esetében. Ott a régi tanítók, osztályfőnökök mondanak egy két mondatot, visszaemlékeznek egy-két konkrét történetre a múltból. A 18 éveseknél pedig a polgármester szólal fel, ő biztatja a fiatalokat, és hivatalosan a falu szemében is nagykorúvá nyilvánítja őket.

Az első megbeszélés után elkezdődnek a táncpróbák is, meghívják a tánctanárt, akit megszavaztak közösen. Megkérlik, hogy tanítsa be nekik a néptáncot. Általában elvállalják azok a személyek, akiket megkérnek a „korosak”. A tánc tanulása egy hosszabb folyamat, mivel csak a hétvégén vannak táncpróbák, így a találkozó előtt pár hónappal már elkezdik a koreográfia tanulását. Bárki táncolhat, aki csak szeretne. De aki beleáll a táncban annak kötelessége próbákra járni, hogy a legvégén a színpadon összhangban menjen a tánc. Fontos megjegyezni, hogy a páros táncban értelemszerűen párban kell lenni, a párokat egy fiú és egy lány alkotja, de nemcsak a páros táncban, hanem a leányos táncban is párban kell táncolni (néhány táncfigura végett), ezért amikor kezdődik a tánctanulás mindenki párt választ. Általában a helybeliek állnak bele a táncban, mert a tánc tanulása hosszú ideig tart és energiaigényes feladat. A kortárstalálkozót ezek az események előzik meg.

2. Ünnepi menetrend

Mindegyik kortárstalálkozón megemlékeznek az elhunyt kortársokról. Ez a következőképpen zajlik: a találkozó napján (mostanában gyakoribb, hogy előző nap) összegyűlnek a kortársak és közösen kimennek a temetőbe az elhunyt kortárs(ak) sírjához, ahol elhelyeznek egy koszorút és közösen imádkoznak, így emlékeznek meg hajdani társukról. Az elhunyt családja (rokonai, barátai) a sírnál fogadja a megemlékezőket, és az ima után egy kis kínálgatás következik. Süteményt, pálinkát, üdítőt,

vizet helyenként kávékat kínálnak a kortársaknak. A temetőben is népviseletben mennek, kivétel, ha nem a bál napján mennek, mert ebben az esetben sötét ruhában teszik meg ezt az utat.

A temetőlátogatás után a kortársak közösen a templomban mennek, kivéve, ha a találkozót megelőző nap mentek a temetőben. A kortársak a kultúrotthon előtt találkoznak a szentmise előtt egy órával, hogy közösen tegyék meg az utat, ami a templomhoz vezet. A templomban a plébános úr várja az ünnepeket, akiket a mise kezdete előtt szentgyónásban részesít. Fontos megjegyezni, hogy a 18, 25, és a kerek évfordulót ünneplők szentmiséje a délutáni órákban van, míg a 25 éveseken kívüli ötösöké (35, 45, 55, 65, 75 éveseké) általában a délelőtti órákban történik. Továbbá az idősebb kerek évfordulót ünneplő kortárs misék is a délelőtti órákban vannak megtartva (70, 80 éveseké). A szentmise nagyjából egy órás szertartás, amelynek keretében a plébános a korukat ünneplőkhöz szól, ők a szentmise célpontjai. Ettől különbözik ez a szentmise egy átlagos szentmisétől. Az ünneplők kiemelt helyen is ülnek az első sorokban, amiket előre lefoglalnak jobb felől a férfiak, míg bal felől a nők. Az ünneplőkből szoktak ministrálni is, és a szentleckét, könyörgést is ők olvassák fel, de ez nem mindig van így. A szentmise után a plébános úr áldását adja az ünneplőkre, majd egy közös csoportképre gyűlnek össze a kortársak, az oltár előtt a kép közepén a plébános úrral. Bárki részt vehet ezeken a kortárs miséken, nem zártkörűek, és általában az ünneplők hozzátartozóik részt is szoktak venni (családtagok, barátok, szomszédok).

Főként a nem kerek évfordulót ünneplők kortárs miséin vesznek részt többen, hiszen őket, a szentmise lejártaival, a csoportkép elkészítése után a templomkerítésben köszöntik („éltetik”) a hozzátartozók, mivel ők nem készülnek műsorral, ezért nem mennek be a kultúrotthonba, hanem egy vendéglőben ülnek össze szőlóban (pár nélkül) és ott fogyasztják el az ünnepi menüt, és ott mulatnak. Itt csak a kortársak vannak, nem visznek magukkal párt.

A köszöntés virággal történik, a szegfű a legáltalánosabb és a legközkedveltebb erre a célra, de minél közelebbi a köszöntött személy, annál nagyobb értékű virágcsokrot adnak. Erre az eseményre nemcsak a helyi virágüzletek vannak nyitva, hanem virágárusok is állnak ki az utcára ilyenkor. Egy ünnepelt, akinek nagy a rokonsága, ismeretségi köre és sok a barátja, több száz szegfűt és több csokor virágot is kaphat.

Azokat a korosokat, akik műsorral is készültek, nem szokták a templom kerítésében felköszönteni, majd csak a kultúrotthonban, amikor lejárt a műsoruk. Ők a csoportkép elkészítése után közösen vonulnak be a kultúrotthonban, ahol meg-

várják, míg begyülekezik a nép (maximum fél órát, egy órát várákozni). És elkezdik kulturális műsoruk. A kultúrotthonban ilyenkor telt ház van, mivel nemcsak a hozzátartozók tekintik meg a korosok ünnepi műsorát, hanem a kíváncsiskodók is.

A kultúrotthon be van rendezve (általában a táncosok az utolsó táncpróbán előkészítik a teret), középen üres tér és a két szélén pedig hosszú asztalok vannak székekkel. Itt történik majd a műsor után a köszöntés és a vacsora elfogyasztása, középen az üres hely a táncteret szolgálja. A zenészek, pedig a korosok műsora után a színpadon foglalnak helyet. A kultúrotthon karzata üres, a nézők ott szoktak tartózkodni. Csak a 18 évesek találkozóján nincs berendezve a kultúrotthon, mivel nekik nincs vacsora, hanem egy nyitott bál követi a kulturális műsort, amin mindenki részt vehet. Csak a 18 évesek kortárstalálkozóján vehet részt bárki a bálon, mert a többi koros bál zártkörű, a műsor és a köszöntés után a vendégeknek távoznuk kell, csak az ünneplők és a házastársaik maradnak.

A műsor kezdetét veszi, a kortársak által előre összeállított műsortervnek megfelelően. Ez korosztályonként és évről évre változik. A műsort két kortárs vezeti le, ők az úgynevezett bemondók, rendszerint egy férfi és egy nő. A régebbi megnevezés szerint ők olvassák a krónikát, tehát „krónika olvasók”. (Azért nevezték, nevezik így, mert a műsor legvégén névsorolvasás történik, ekkor mindenkit külön felszólítanak a színpadra és szegfűt tűznek a mellére, ami alatt a néző közönség tapsolni szokott.)

A műsor kezdetén köszöntik a jelenlévőket, akik eljöttek és megtisztelik az ünnepeket azzal, hogy megtekintik a műsorukat. Majd köszöntik a jelenlévő kortársakat, akik részt vesznek az egész ünnepségen, akik idegenből haza utaztak, hogy együtt ünnepelhessenek. Ha ez megtörtént a színpadra szólítják a polgármestert, hogy szóljon az ünnepelekhez pár szót, ez a mozzanat csak a 18 évet ünneplők-nél történik meg, akiket ekkor nagykorúsítanak hivatalosan. Más kortárs bálokon a polgármester nem szólal fel. Az 50 éveseknél a régi tanítók, tanárok, osztályfőnökök mondanak egy kis beszédet. Minden kortárs bálon attól függetlenül, hogy kiket szólaltatnak meg, minden nevelőnek, szülőnek, oktatónak köszönetet mondanak az ünnepelek.

A műsorszámok között a leányos, legényes és páros néptáncon kívül vannak szavaltatok (egy-kettő), színdarabok, amelyek középpontjában a humor áll, és újabban a zenés előadások is előfordulnak, kórus (könnyű és népzene éneklés). A 18 évesek kortársi műsorában már hagyománnyá vált, hogy a műsort valamilyen modern tánccal, társasági tánccal színesítik. Ez még néha a 25 évesek műsorában is előfordul, de ritkábban, viszont a többi kortárstalálkozó műsorán ez a modern tánc kategória nem jelenik meg.

Ugyancsak a 18 éveseknél szokás csak, hogy gyerekkori képeket vetítenek le magukról. Ez sem jellemző más kortárstalálkozóra. A műsor része, hogy az ünnepeltet a gyereke, gyerekei, unokája, unokái, vagy hozzátartozója a színpadon versel, énekkel köszöntik, ez a jelenség az idősebb kortárs bálokon történik meg.

Az 50 éveseknél jellemző csak, hogy a műsor keretén belül átadják a stafétát, ami tulajdonképpen egy kopjafa rajta rengeteg zászlóval. Minden évben az akkori 50 évesek csináltatnak egy zászlót, így évről évre gyűl a zászló. A staféta ünnepélyesen, minden évben évről évre átadódik az utód nemzedéknek. A stafétát az ünneplők közül két férfi adja át. Két olyan személynek adják át, akik a jövő évben fognak megünnepelni. Természetesen ők is férfiak. Az átvevők is székelyruhát viselnek. Őket az esemény előtt kéri fel a zászló átadására, és részt vesznek feleségükkel együtt a mulatságon is.

A kulturális műsort általában a páros néptánc zárja. Ezután következik a kortársak névsorának felolvasása (a krónika). Ekkor mindenkit egyesével a színpadra hívnak és egy szegfűt tűznek fel a mellére. A szegfűtűzést négy kortárs végzi, (két férfi, két nő), hogy ki ez a négy személy azt előre megbeszélik. Akinek feltűzték a szegfűt, az a színpadról nem a helyére megy vissza, hanem a kultúrotthon közepén egy nagy kört alkotnak az ünnepelek. Ha mindenki sorra került, akkor megemlékeznek az elhunyt kortársról itt is. Egy gyertyát gyújtanak és pár perces csenddel emlékeznek vissza rá. Ezután köszönetet mondanak mindenkinek, aki segített a műsorban a „korosoknak”, itt említik meg a tánctanárt, azt a személyt, aki segített a konferáló szöveget megírni, a színdarabok tanítójának, a moderntánc tanítójának stb. Általában a színpadra hívják ezeket a személyeket és egy csokor virágot és egy csokoládét, vagy bort adnak át nekik. Majd köszönetet mondanak a szülőknek, tanítóknak, nevelőknek, akik nélkül nem juthattak volna el idáig. A legvégén a műsort a kortársi tánc zárja, a körben állt kortársak együtt táncolnak arra, amit a zenészek húznak (tangó, keringő, csárdás), hisz övék az első tánc.

Ha ez lejárt mindenki visszamegy a helyére és fogadja a köszöntőket, akik a fent említett virággal köszöntik az ünnepeltet. Ritkábban adnak ajándékot, a kultúrotthonban általában virággal köszöntgetnek, vagy néha még egy tábla csokoládéval. A köszöntőket süteménnyel, sóssüteménnyel, pálinkával (köményessel, édes női pálinkával, erős szilvapálinkával), üdítővel és vízzel kínálják, attól függően, hogy mit kérnek. A köszöntgetés több órát is igényben vehet a tömeg és zsúfoltság miatt (két, három óra). A közelebbiekhez (testvérhez, rokonhoz, keresztszülőhöz, keresztyermekhez) illik házhoz is elmenni és ott köszönteni fel őket. Házhoz, már inkább visznek különböző ajándékokat és pénzt, viszont virágot kevésbe, ám előfordul.

Amikor a köszöntgetők elhagyták a kultúrotthont felszolgálják a vacsorát. Általában egy fő étel van, de előfordul, hogy reggelit is kérnek az ünnepeltek. A vacsora elfogyasztása után reggelig tartó multság következik.

Az esemény a közösségi médiában is megjelenik, már a találkozó meghívója felkerül a Facebook falu csoportra, és a hivatalos honlapra is. Majd a szentmise utáni csoportkép a Facebook oldalon azonnal megjelenik. A találkozók lejárta után a helyi újságban is olvashatunk az eseményről.

3. Az ünnepi esemény elemzése

3.1. Ünnepi tér

Az ünnepi környezetet maga az ünnep eseménye hozza létre. Az ünnepeken való résztvevőknek megvannak a jól meghatározott helyeik a térben. A résztvevő nemcsak azt tudja, hogy hová kell leülnön az ünnepi asztalnál, hanem tisztában van azzal is, hogy miként kell viselkednie annak érdekében, hogy az ünnep elérje a célját (Bodó, 2007). Az általam vizsgált kortárs találkozók helyszíne Lövete település, de az ünnepség kimenetele több helyszínt is magában foglal. Ilyen helyszínek például a temető, az utca, a templom és a helyi kultúrház is.

A *templom*, ami egy szakrális tér, és a hétköznapiakban is fontos helyszínként szolgál, ezen ünnepség alatt nagy szerepet tölt be és még ünnepibbé válik az ünnepi kellékek és az ünnepeltek beélése révén. Ilyenkor ugyanis sok virággal díszítik fel a helyet, a padokat, a szószéket, az áldozati asztalt, az oltárt, sokszor a földre is kerül egy-két csokor. A résztvevőknek megvannak a meghatározott helyeik a térben, nemcsak azt tudják, hogy hol foglalnak helyet ebben a bizonyos térben, hanem azt is, hogy hogyan kell viselkedniük, ahhoz, hogy az ünnep elérje célját (Bodó, 2007). Az ünnepeltek ilyenkor az első helyeket foglalják el, ahogy közösen a szentmise elkezdése előtt bevonulnak, ezzel is fokozva a hangulatot. Jobb felől ülnek a férfiak, bal felől a nők. A kortárstalálkozók miséjén mindig üresen várják az első padok a templomba vonuló ünnepeltek, mindenki tudja, hogy az nekik van fenntartva, nem kell foglaló kártyát sem kihelyezni, mert mindenki tisztában van vele, hogy ez a szentmise „értük mondatik”, és őket illetik meg az első helyek. A fakultatív viselkedési szabályok a mindennapokban a saját belátásomra vannak bízva, viszont ünnepi térben és időben megszűnik ez a szabadság (Hernádi 1980). Igencsak furcsa lenne, ha valaki megszegné ezt a régi hagyományt, és helyet foglalna az ünnepelteknek fenntartott első padokban. A közösség nem hagyná szó nélkül, és bizonyára szólnának neki, hogy álljon fel, mert ezek a helyek az ünnepelteknek

vannak fenntartva. Nemcsak a szereplőknek van forgatókönyv szerint szabályozva a viselkedésük, hanem minden résztvevőnek, aki belép az ünnepi térben, egyfajta viselkedésnormának eleget kell tennie. Mindenki szerepel egy kicsit és figyel is. Az ünnepi elemekhez tehát hozzá tartozik a viselkedés, ami emeli az esemény ünnepélyességét (Bodó, 2007).

Az ünnepi szentmise is különbözik az átlagos szentmisétől, habár a szentmisének megvan a jól megszokott, és szigorú forgatókönyve, mégis a plébános ezeken az ünnepi miséken többször is az ünnepekhez szól és hozzájuk intézi prédikációját is. Többször kitér arra, hogy milyen fontos is az összetartozás, hogy milyen hálások lehetünk annak, hogy itt vagyunk. A szentmise, és ezáltal a templom mint tér nagyon fontos a kortárs találkozók leforgásában, hiszen mindig minden kortárs találkozó ezzel a mozzanattal kezdődik, habár vannak eltérések a különböző kortárs találkozók forgatókönyve között, de a szentmise, és ezáltal a templomi tér mindegyiknél egy alapvető hely, hiszen az ünnepség, úgymond itt veszi kezdetét. A nem kerek évfordulós kortársalákoznál (35, 45, 55 stb.) a templomnak még nagyobb szerepe van, mert nekik nincs kulturális műsoruk, ezért nem mennek a kultúrotthonba, az ünnepek felköszöntése is a templomkertben történik. A sok ember, és a sok virág a templomkerítést is ünnepivé varázsolja.

A *temető* megszokott használata a kortársalákozóknál megváltozik. Az ünnepek elmennek kortársaik sírhelyre, körben állják a sírhelyet, és ott megemlékeznek kortársukról, pár szót ejtenek az elhunytáról, ünnepélyesen leteszik az általuk hozott koszorút a sírhelyre, egy rövid megemlékezés után, az elhunyt hozzátartozói megkínálják süteménnyel, pálinkával, üdítővel, esetleg kávéval a kortársakat. Ekkor a temető már nem csak a mindennapokban használt tér lesz, hanem ünnepivé válik. Az ünnepek megjelenése, a koszorú lerakása és a hozzátartozók kínálgatása, ezek a dolgok teszik ünnepivé a temetőt mint helyet, és szakítják ki a hétköznapi használatból.

Ünnepi térnek számít az *utca* is, hiszen az ünnepek azon vonulnak hosszan, kétszer is. Először, amikor a kultúrotthontól vonulnak a templom felé, majd a templomból a szentmise után visszatérnek a kultúrotthonba. Ilyenkor zeneszóval és rendezetten, párosával csoportosulva haladnak az ünnepek. A hétköznapi utcát betöltő ünnepek székelyruhás felvonulása adja az ünnepi jellegét az utcának, mint nyilvános térnek. De ezen ünnepi hangulathoz hozzájárul az ünnepek elhelyezkedése, a vonulás során elől mennek a zenészek, majd utána sorakoznak rendezetten az ünnepek. Ünnepek alkalmával az ünnepi elvárások és a rájuk adott környezetbeélési válaszok közösségi jellegűek, és mindennapok környezetteremtési

módjánál is erőteljesebben működnek, ez a közös környezetet hangsúlyozottan otthonossá teszi (Bodó, 2007).

A *kultúrotthon*, a falu életében számos rendezvénynek helyet ad, mégis a kortárstalálkozók alkalmával különlegessé válik. Az ünnepség előtt a kortársak összegyűlnek és közösen feldíszítik azt. Főként az 50 évesek, és 18 évesek tartják fontosnak ezt a mozzanatot. Ilyenkor népies motívumokkal, szőttes terítőkkal, tányérokkal teszik még szebbé a helyet. Előfordul, hogy szőnyeget is elhelyeznek a színpadon. De ami alapdíszítés, és mindegyik kortárstalálkozón megfigyelhető, az a színpad felett egy megfestett tábla, amelyen két évszám szerepel, valamint az adott életkori csoport megjelölése. Ezen táblán vizuáliselemként rendszerint vagy a falu, vagy belőle egy rész (például a templom) szerepel, vagy valamilyen népies motívum.

A másik mód, hogy a környezetet, még ünnepibbé varázsolják, az elemek felhalmozása. Amikor a környezet egy-egy eleme jóval többször fordul elő a hétköznapiakhoz képest, ez a jelenség, az újonnan bejött ünnepeknél figyelhető meg (Bodó 2007). Az általam vizsgált kortárstalálkozóknál is megfigyelhető ez a jelenség a virágokkal, amiket felhalmoznak. Kortárstalálkozók alkalmával a színpad elé, köré, illetve rá helyeznek virágcsokrokat. Érdekes az is, hogy a kultúrotthonban a színpad két oldalán régről megmaradt és mára már nem használatos két csempekaléha tetején mindig elhelyeznek egy-egy vázát benne virágcsokorral. Ez is egy visszatérő motívum, ami szintén díszíti a teret.

Az *ünnepek elhelyezkedése* is hozzá járul a tér beéléséhez. Ha az ünnepi környezet megfelelően van megváltoztatva a résztvevők beélik azt. A hangunk harsányabb, a mozdulataik lassúbbak, de szélesebbek, igyekeznek mindenkivel, az idegenekkel is, kapcsolatban kerülni, hiszen ezt is megköveteli az ünnepi viselkedés (Bodó, 2007). Ez a jelenség a lövétei kortárstalálkozóknál is megfigyelhető, amikor az ünnepek, akik egyben a szereplők is a műsor előadásában, fent ülnek a színpadon, vagy a színpad bal oldalán helyezkednek, és lentről figyelik az eseményeket. Akik nem szerepelnek egy műsorszámban sem, azok az első sorokban ülnek. De nem a legelső sorban, mert ott a falu elöljárói foglalnak helyet, a polgármester, a plébános, a tanítók. És csak a második sortól kezdődik az ünnepek helyfoglalása. A többi hozzá tartozók és a kíváncsiskodók, pedig hátrább, ki ahol helyet kap, a karban, vagy lent tekintheti meg a műsort. Ez a felállás a 18 éves kortárs találkozóknál figyelhető meg, mert azokon a találkozókon, ahol ünnepi vacsora követi a műsort előre megterített asztaloknál foglalnak helyet az ünnepek, ekkor megvan mindenki helye, amit előre lefoglal és a szereplés után azt foglalja el, addig, pedig párja, vagy egy közeli családtagja van ott.

A névsorolvasás után következő *első tánc*, az úgynevezett kortársak táncával az egész kultúrotthont benépesítik az ünnepelek. Majd a köszöntgetéskor, minden résztvevő úgymond szereplővé válik. Ezekről a mozzanatoktól válik igazán ünnepivé, ez a nyilvános tér. Fontos megemlíteni, hogy ünnepi térré válhat a *magánszféra* is, mint például az ünnepelek saját otthona, amikor otthon köszöntik fel őket a közeli barátok, családtagok, szűkebb ismerősök.

3.2. Ünnepi idő

Ahhoz, hogy az ünnep jól sikerüljön, kifejezze helyzetértelmező funkcióját szükséges, hogy elváljon a szokásos életfolyamattól. Körül kell keríteni az ünnep terét és idejét. Az ünnepi tér csak az ünnep időtartalmára nyer kitüntetettséget. Ez az idő lehet több hetes, esetleg pár perces is. Az ünnepi tér és időt a közösség jóvá kell, hagyja, már önmagukban is a viselkedés megváltozását hozza magával. Minden viselkedési előírás együtt jár a viselkedési tilalommal és fordítva (Hernádi, 1980).

Az általam vizsgált kortárstalálkozók esetében két idősíkon történik az ünnep lefolyása. Az egyik az ciklikusan, vagyis körkörösén, hiszen minden évben mára már hagyományosan megtartják, visszaemlékeznek rá, a másik pedig lineárisan történik, ami maga az ünnep ideje, forgatókönyve. Ciklikusan, illetve körkörösén, amikor minden egyes évben megrendezik ezeket a kortárstalálkozókat, mára már 88 évre visszamenőleg. Nagy hagyománynak örvend, és szinte elmaradhatatlan a falu életéből. Lövétén a kortárstalálkozók megszervezése nagyjából időrendi sorrendben történik, csak ritkán fordul elő, hogy az úgynevezett idősebb korosztály megelőzi a fiatalabbat. Mindig a 18 évesek kezdik meg az esemény sorozatot és az 50 éves kortárstalálkozót ünneplők zárják. Ezen két korosztálynak már hagyományosan meg van határozva, a találkozó időpontja, és ezt előre ki lehet számítani.

A 18 éves kortárstalálkozója, mindig Karácsony másod napján kerül megszervezésre, és az 50 éveseké, pedig, mindig a farsangzárás előtt két héttel lévő szombaton. A többi kortárstalálkozó ideje a két találkozó közé esik. Decemberben kezdődnek meg a találkozók és nagyjából februárig tartanak, de ez függ a farsangi időszak hosszától. A találkozók általában hétvégén kerülnek megszervezésre, főként a szombati napot tartják a legideálisabbnak erre a célra. Az ünneplők igyekeznek, hogy a szombati napra tegyék a találkozót, természetesen előfordul, hogy pénteken tartják az eseményt, de a vasárnapi napon semmiképp sem tartanak ilyen jellegű rendezvényeket. Itt fontos megjegyezni, hogy az is megtörténik, hogy több korosztály ugyanazon a napon tartja a találkozóját. Ilyenkor az történik, hogy az egyik korosztály a kultúrotthonban tartja az eseményt és a másik korosztály pedig a ven-

déglőben. A szentmise időpontjában is megegyeznek, rendszerint az egyiké délelőtt van megtartva, míg a másikat délután tartják.

Az idő múlásához kapcsolható a várakozás, ami az ünnep fontos tényezője. Az ünnep előtti várakozásnak nagy jelentősége van az ünnep kultúrában (Hernádi, 1980). Ez a lövétei kortárstalálkozók esetében is így van. Az ünnep előtti időszak, vagyis az eseményt megelőző készülétek a kulturális műsor betanulása nagyon fontos mozzanata a kortárstalálkozónak. A kortársak azon része, akik szerepelnek a műsorban, az esemény előtti két hónapban, már közösen próbákra járnak, találkoznak, és rendszerint egy jó hangulatú csapat alakul ki. Az interjú alanyaim nagy többsége azt állította, hogy a találkozókat megelőző próbákra járás talán még jobb volt, mint maga a találkozó napja. Összerázódott a csapat, jól érezték magukat. Ez a kis csapat tehát már össze szokott az ünnepséget megelőző időszakban.

3.3. Szimbólumhasználat

Ahol egy közösség számára fontos dolog megy végbe az a hely szimbolikus, szent helyé válhat. Ezek a helyek nem csak a megemlékezésre szolgálnak, hanem cselekvési szabályként, erkölcsi parancsként is működnek. Előírják az erkölcsös viselkedést, vagyis azt, ami a közösség számára éppen annak számít. Ez csak valódi fizikai helynél lehetséges (Bodó, 2007). Az általam vizsgált kortárstalálkozók szimbolikus helyekké válásánál közrejátszik az idő és a bizonyos szimbólumok használata, ami csak az ünnep idejére kapnak kitüntetettséget. A tárgyak ünnepekkor megváltoznak, de leginkább a hozzájuk való viszonyulás változik meg a tér és idő összefüggésében. A szimbólumok két félék lehetnek: tárgyi szimbólumok, és szóban elhangzó szimbólumok.

Tárgyi szimbólumok lehetnek a virágok, amikkel díszítenek, vagy köszöntenek. Ezzel a szépséget próbálják elérni, illetve a köszöntésre használt virággal a tiszteletet, a törődést akarják kifejezni. Jelentős tárgyi szimbólum a kultúrházban a színpad felett elhelyezett tábla, ami minden kortárstalálkozón megfigyelhető. Ezzel jelzik, hogy ez az ünnepség valamiben eltér az azon a helyen megrendezett eseményektől. A székely ruha viselete is tárgyi szimbólum ebben a kontextusban. Habár régen minden napos viselet volt, mára már csak az ünnepekkor használatos kellék, szimbólum. A székely ruhának, mint szimbólumnak két jelentése is van, az egyik az etnikai, helyi hovatartozási szimbólum, a másik jelentése viszont a korosztályokat jelzi. Ezen tárgyi szimbólum használatával a hagyományt, az összetartozást, a székely identitást próbálják sugallni. Azzal, hogy felveszik a lövétei népviseletet, elismerik/kifejezik a helyi hovatartozásukat, azt, hogy ők ennek a közösségnek a részei, és ezt

az elismerést a ruhaviselet révén is kifejezik. De a székely ruha viseletével nemcsak az etnikai hova tartozást tudjuk kifejezni. Azzal, hogy kiválasztják a többféle lövétei népviselet közül, hogy melyik rokolyát és melyik mellényt veszik fel kifejezik a kor-csoportozás való tartozást is.

Fontos megemlíteni, hogy a székelyruhát csak a 18, 25 és a kerek évfordulót ünneplő kortársak öltik magukra (50 évesek, vagy mostanság megtörténik, hogy 60 évesek is). A nem kerek évfordulót ünneplő találkozókon nem a népviseletet veszik fel. Az ünnep idejére ez az ünnepi ruha is szimbólummá válik.

Kiemelt tárgyi szimbólummá válik a staféta és a rajta felsorakozott zászlók, amelyet az 50 évet ünneplők kortárstalálkozóin adnak át, ünnepélyesen az egy évvel kisebbeknek, akik egy év megőrzése után ugyancsak tovább adják majd a saját találkozójukon. Minden korosztály készített egy saját zászlót, amit feltesz a stafétára, és azzal együtt adja tovább, így az évek során felgyülekezett zászlókat meg lehet tekinteni visszamenőleg és rajtuk jól láthatók a különböző korok jellegzetességei. Fontos szimbólum ez a zászló, az ünnepség napján és terében kintüntetett szerepet kap. Átadása a műsor legünnepibb mozzanata. Ezzel az összetartozást, az identitást és a népi összefogást próbálják szimbolizálni. (Az interjúim során megtudtam, hogy ezt a zászlót kérték a helyi tájházhoz kiállítás céljából, de nem adták oda a tájháznak arra hivatkozva, hogy ez a nép kezében kell maradjon és semmiféle hatalom nem tehet rá kezet, így mai napig azok a személyek őrzik, akiknek az ünnepségen át lett adva.) A koszorú, amit a halott kortársuknak állítanak a temetőben is tárgyi szimbólum, az együttérzést fejezi ki.

A tárgyi szimbólumok mellett megemlíteném a szóban megfogalmazott szimbolikus tartalmakat, üzeneteket is. Ide sorolnám a szentmisén elhangzott prédikációt, ami ezen alkalommal eltér a szokásos templomi prédikációtól. Az egyházi, vallási komponensek fontos összetevői ezeknek a tartalmaknak. Szimbolikus szerepe van a polgármester, a pedagógusok beszédeinek is, ők főként az identitás, magyarság fontosságát hangsúlyozzák. Ezekben a beszédekben nagyon fontos a lokális identitás és a helyhez való ragaszkodás hangsúlyozása és kiemelése.

3.4. Szereplők

A szereplőknek két nagy csoportja van, a szervezők és a résztvevők. Tulajdonképpen a szervezők a résztvevőknek egy kisebb csoportja, hiszen az eseményt az ünnepeltek egy kisebb csoportja rendezi. Ők azok, akik megjelennek az első megbeszélésen, általában a helybéliek, de előfordul, hogy a szomszéd településre elszármazottakból is beállnak a szervezői csapatban. Ők, akik elkérlik a plébános úrtól a

névsort, megszerkesztik a meghívót és elküldik a többi kortársuknak, azoknak is, akik idegenben vannak. Ezek a személyek vesznek részt az ünnepséget megelőző előkészületekben, a kulturális műsor összeállításában, a néptáncban, (rendszeresen járnak táncpróbákra, az esemény előtti két hónapban) a színdarabban, és szavakat is ők mondják. Ők hívják meg a fotóst, videóst, aki az ünnepséget megörökíti, a plébánost is ezen személyek kéri fel. A kultúrotthon feldíszítése az esemény előtt az ők feladatuk. Zenészt is hívnak, minden adminisztratív feladatot ők intéznek. Ezek az emberek önkéntesen vállalkoznak ezen teendők elvégzésére. A szervezők csapata rendszerint utólagos kirándulással, összeüléssel, ünnepli meg a találkozó sikerességét. Az interjúk szerint nem mindig egyszerű ezeket a kortárstalálkozókat megszervezni, nem mindig van egyetértés, előfordul a vita is, de az ünnepség napjára rendszerint kialakul a közös álláspont.

A résztvevők az ünnepeket, akik abban az évben valamilyen „korosak”. De ide sorolnám a családtagokat is, hiszen ezek a kortárstalálkozók nemcsak az ünnepeket érintik, hanem az egész családot. Ha kerek évfordulót ünnepel egy személy, akkor vele tart a párja az ünnepség végéig, de ha ötös kortárstalálkozón kell részt vegyen akkor is érinti az egész családot, mivel nagy előkészülettel járnak ezek a kortárstalálkozók: takarítás, süteménysütés, otthoni köszöntők fogadása. A családtagok fő szerepe, hogy az ünnepeket elkísérjék, megnézzék, ha szerepel a műsorban, és felköszöntsék, majd segítsenek neki a kultúrotthonba is fogadni a köszöntőket. Ugyancsak résztvevők a rokonok, barátok, szomszédok, akik szintén köszöntik az ünnepeket. A nézelődők is a résztvevők csoportjában tartoznak, akik rendszerint a kultúrotthonban figyelik a műsort és az eseményeket, ők azáltal válnak résztvevőkké, hogy az ünnepi térben és időben figyelik a történéseket. A köszöntgetőket, előjárókat, régi tanítókat is ebbe a csoportba sorolhatjuk, akik ünnepélyes felszólalásukkal, beszédükkel teszik még ünnepibbé a hangulatot. De résztvevőként szolgál a fotós, videós, aki az eseményt megörökíti, a zenészek, akik a hangulatról gondoskodnak, és a vendéglátósok is, akik az ünnepi vacsoráért felelősek.

Azt lehet mondani, hogy az egész falu részt vesz ezen az eseményen, sőt még az elszármazottak java része is megjelenik résztvevőként. Kevés az a személy, vagy talán nincs is olyan, akit valamilyen formában nem mozgat meg egy ilyen esemény, aki azt mondhatja, hogy ebben az időszakban ő nem kell részt vegyen semmilyen formában a kortárstalálkozón. Ha másképp nem, akkor nézelődőként megjelenik.

A résztvevők elmondása szerint mindenki számára fontos ez az esemény. A lövéteiek és az elszármazottak nagy többsége részt vesz ezeken a kortárstalálkozón, csak komoly probléma miatt nem jelennek meg az eseményen (például: a gyász,

terhesség, betegség). Azzal kapcsolatban, hogy kinek, melyik kortáralálkozó tett szett a legjobbban értelemszerűen eltérőek a válaszok, kinek ez, kinek az, ezért, vagy azért volt a kedvence, de abban egyetértettek az interjúalanyok, hogy az 50 éves kortáralálkozóknak valamivel felemelőbb hatása van. Ebben a korban válik fontossá a hova tartozás, és ártértékelődnek a valódi értékek. Felerősödik az összetartozás érzése, a faluhoz, a helyi közösséghez való tartozás, a helyi identitás érzése, és, ahogy egy interjúalanyom fogalmazta „beérik az ember esze”. Az interjúkból kiderül, hogy az ünnepltek szívesen részt vesznek a kortáralálkozókon, fontosnak is tartják ezeket a találkozókat, a megjelenés egyfajta kötelesség is, a lövétei ember életéhez hozzá tartoznak ezek a találkozók, ritka az a személy, aki kihagyja ezeket a találkozókat.

Összefoglaló

A lövétei kortáralálkozók vizsgálata során kiderült, hogy az eseménysorozat szerves részét képezi a település életének. A kortáralálkozók megünneplése régi hagyomány, és mai napig kihagyások nélkül intenzíven működik. Egyre több korosztályt érint az esemény, és ezzel együtt egyre több lakost is. Egyre szélesebb körben zajlik az ünneplés, mára már nem az egyén ünnepe számít, hanem az egész faluénak. Tehát szervesen hozzátartozik a falu életéhez az eseménysorozat. Ez a típusú ünnep nagyon fontos szerepet játszik a helyi és az elszármazott lakosok életében is, és nem véletlenül kerül megszervezésre évről évre. A Lövéten minden évben hagyományosan megtartott kortáralálkozók ünneplése jelentősen hozzártartozik a falu életéhez, és nagyban befolyásolja a helyi identitás alakulását.

Szakirodalom

- András J. (2012): Lövéte a megtartó székel falu. Lövéte-Mogyoród: Romi-Suli Könyvkiadó
- Biró A. Z., Magyar F. (szerk.) (2014): Település, innováció, identitás. Vidékfejlesztési esettanulmányok a székel földi térségből. Csíkszereda: Státus Kiadó.
- Blága Á. (2010): A Madéfalvi Siculicidium mint az összmagyarság és a lokalitás ünnepe. Diploma dolgozat. Csíkszereda: Kézirat.
- Bodó J. (2007): A terep, ahol élünk. Antropológiai elemzések. Csíkszereda: Státus Kiadó.

- Bodó J. (szerk.) (2000): Miénk a tér? Szimbolikus térhasználat a székelyföldi régióban. KAM – Regionális és Antropológiai Kutatások Központja, Helyzet könyvek, Pro-Print Kiadó, Csíkszereda.
- Bota R.. (2013): Lövétebánya (Szentegyháza) bányászemlékműve, és a köréje szerveződő ünnep. Diploma dolgozat. Csíkszereda: Kézirat.
- Gereben F. (1999): Identitás, Kultúra, Kisebbség. Budapest: Osiris Kiadó.
- Hernádi M. (1980): Ünnep és közösség. *Kultúra és közösség*. 2.sz.
- Kiss A. (2011): Helyi fejlesztés, helyi identitás. Csíkszereda: Alutus Kiadó.
- Mihály J. (2005): A lövétei Kisboldogasszony plébániatemplom. Csíkszereda: Pro-Print Nyomda.
- Székely K. F. (2009): „Hogy megmaradjunk...” Hagyomány és változás Lövéte életében. Diploma dolgozat. Kaposvár: Kézirat.
- Tamás M. (2011): Táncalkalmak, táncszokások, táncrend Lövétén. Budapest: Püski.
- Turner, V. (2002): A rituális folyamat. Budapest: Osiris Kiadó.
- Van Gennep, A. (2007): Átmeneti rítusok. Budapest: L'Harmattan.

Abstract

The study presents contemporary meetings as a local celebration practice based on fieldwork in the village of Lövéte in Harghita County (Romania). Following the social history review, the study describes the general schedule of the festive event and then presents the analytical results in four topics (festive space, festive time, use of symbols, actors).

Keywords: celebration, local identity, rurality